

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ AVRASIYA UNİVERSİTETİ

2018-ci il üçün fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturaya

QƏBUL İMTAHAN PROQRAMI

İxtisas: *5308.01 Ümumi iqtisadiyyat*
İxtisas fənni: *Ümumi iqtisadiyyat*

Bakı Avrasiya Universiteti Elmi Şurasının iclasında qəbul edilmişdir.
Protokol: 27.12.2018 № EŞ01-11/18

BAKİ - 2018

Redaktor: Dos.M.Rəhimov

Rəyçilər: Prof.Y.Həsənli
Dos.M.Allahverdiyeva

M.A.Ağamalyev

Ümumi iqtisadiyyat: Ali təhsilin doktorantura səviyyəsində “Ümumi İqtisadiyyat” ixtisası üzrə doktoranturaya qəbul imtahan proqramı, dokrotantlar üçün - B.: Bakı Avrasiya Universiteti, “İqtisadiyyat və riyaziyyat” kafedrası, 2018. -16 səh.

MÜNDƏRİCAT

1. İzahat vərəqi	4
2. Qiymətləndirmə qaydaları	5
3. Mövzular və məzmunu	6
4. İmtahan Sualları	11
5. Ədəbiyyat	13

1. İZAHAT VƏRƏQİ

“Ümumi iqtisadiyyat” ixtisası üzrə doktoranturaya qəbul imtahan proqramının tərtib edilməsinin məqsədi təhsil tələblərinə uyğun olaraq təhsilin doktorantura mərhələsində qəbul imtahanının aparılması və yüksək ixtisaslı kadr hazırlığının həyata keçirilməsinin təmin edilməsindən ibarətdir.

Cəmiyyətin iqtisadi həyatını tam əks etdirən iqtisadiyyat yaşayış vasitələrinin istehsalı zərurətindən irəli gəlmişdir. İqtisadiyyatla bağlı olan və onu öyrənən iqtisad elmi geniş və çox sahəli bir sistem olaraq bütün sahələrdə təsərrüfatçılıq qaydaları və təşkil formalarını özündə əks etdirir. İqtisad elmi ən qədim elmlərdən biri olub insanların təsərrüfat fəaliyyətində davranışlarının, təsərrüfatçılıq qanunlarının dərk edilməsinin obyektiv zəruriliyi ilə əlaqədardır. İqtisad elminin dərinliyi ondan ibarətdirki, o mürəkkəb təsərrüfatçılıq aləmini əks etdirir. O insanlarda ictimai inkişafın müsbət və mənfi meyillərini qiymətləndirməyi bacarmaq, işgüzar fəaliyyətə hazır olmaq və müəyyən dünyagörüşünə malik olmaq qabiliyyətini aşılayır. İqtisad elminin əhəmiyyəti bilavasitə təsərrüfat fəaliyyətində, siyasətində düzgün qərar və nəticələrə gəlməyə kömək edir. Doktorant və dissertant ümumi iqtisadiyyat ixtisası üzrə nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında geniş təsvirə və biliyə malik olmalıdır.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 01 iyul 2010-cu il tarixli 129 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş “Doktoranturanın yaradılması və doktoranturaya qəbul Qaydaları”na əsaslanaraq Bakı Avrasiya Universitetində doktoranturaya qəbul olmaq istəyən ali təhsil pilləsinin magistratura pilləsi üçün qüvvədə olan tədris proqramları həcmində qəbul imtahanı verirlər.

2. QIYMƏTLƏNDİRMƏ QAYDALARI

2.1. Biliyin qiymətləndirilməsi çoxballı sistem əsasında aparılır.

2.2. İddiaçının fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balların yarısı imtahanaqədərki fəaliyyətə, digər yarısı isə imtahanın nəticələrinə görə müəyyənləşdirilir.

2.2.1. Balların maksimum miqdarı aşağıdakı kimi hesablanır:

- 50 bal imtahanaqədərki fəaliyyətə görə;
- 50 bal imtahanın nəticəsinə görə.

2.2.2. İmtahanaqədərki fəaliyyətin nəticəsi aşağıdakı qaydada qiymətləndirilir:

a) nəzərdə tutulan elmi rəhbərin apardığı müsahibənin nəticəsi – 40 bal

O cümlədən,

- ixtisası üzrə bilik səviyyəsi-10 bal;
- elmi yaradıcılıq qabiliyyəti (dərc olunmuş elmi işlər, yaxud referat üzrə)- 10 bal;
- dünyagörüşü səviyyəsi-10 bal;
- məntiqi düşüncə qabiliyyəti-10 bal

b) diplom üzrə orta qiymət balı- 10 bal

2.3. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. İmtahan biletinə daxil olan suallara verilən cavabların hər biri 10 bal şkalası ilə (0-10) qiymətləndirilir.

2.3.1. İmtahanın qiymət meyarları aşağıdakılardır:

10 bal - keçilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;

9 bal - keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu açə bilir;

8 bal - cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;

7 bal - materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;

6 bal - cavabı əsasən düzgündür;

5 bal - cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;

4 bal - cavab qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

3 bal -mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırmağı bacarmır;

1-2 bal - mövzudan qismən xəbəri var;

0 bal - suala cavab yoxdur.

2.4. Fənni üzrə imtahandan minimum keçid balı 33-dür.

2.5. Fənn üzrə yekun qiymət imtahanaqədərki fəaliyyətə və imtahan nəticəsinə görə toplanmış balların cəminə uyğun olaraq aşağıdakı qaydada müəyyənləşdirilir:

91-100 bal	"əla"	"A"
81-90 bal	"çox yaxşı"	"B"
71-80 bal	"yaxşı"	"C"
61-70 bal	"kafi"	"D"
51-60 bal	"qənaətbəxş"	"E"
0-50 bal	"qeyri-kafi"	"F"

2.6. Doktoranturaya qəbul haqqında yekun qərar iddiaçıların topladığı müsabiqə balı əsasında verilir. Müsabiqə balının maksimum həddi 100 bal olmaqla imtahan keçirilən fənlər üzrə toplanmış balların yekun cəminə görə 2.5-ci bənddə göstərilmiş cədvələ uyğun olaraq hesablanır.

Bu zaman ixtisas fənni üzrə toplanılan bal yekun müsabiqə balının 50%-i, digər fənlər üzrə toplanılan balların hər biri isə 25%-i həcmində götürülür.

2.7. Dissertanta təhkim olunma haqqında qərar yalnız ixtisas fənni üzrə keçirilmiş müsahibənin nəticəsinə əsasən verilir.

3. MÖVZULAR VƏ MƏZMUNU

Mövzu 1. İqtisad elminin tarixi təkamülü və onun predmetinin müəyyənləşdirilməsi.

Müasir iqtisadi nəzəriyyənin quruluşu: İqtisadi nəzəriyyəyə giriş, Mikroiqtisadiyyat, Makroiqtisadiyyat, Mezoiqtisadiyyat, Meqoiqtisadiyyat. İqtisadi münasibətlərin formalaşması. İqtisadi fikrin yaranması. İqtisadi fikrin elmi sistemə çevrilməsi. İqtisad elminin predmetinin müəyyənləşdirilməsi. İqtisad elminin tarixi təkamülü: iqtisadiyyat, siyasi iqtisad, iqtisadi nəzəriyyə və "Ekonomiks". Onların predmetlərinin vəhdəti və fərqli cəhətləri. İqtisadi inkişaf qanunlarının obyektiv xarakter daşması. əmək dəyər nəzəriyyəsi. Resusların məhdudluğu, insan tələbatının qeyri-məhdudluğu. Faydalılıq. Marjinalizm . Son faydalılıq.

Mövzu 2. İqtisadiyyatın əsasları. İqtisadiyyatın əsas ünsürləri və baza kateqoriyaları.

İqtisadiyyatına əsas konsepsiyaları. İqtisadiyyatın dövlətsizləşdirilməsinin yolları və metodları. İqtisadiyyatının və iqtisadi ilkin şərtlərinin formalaşması. İqtisadi islahatların əsas modelləri iqtisadiyyatın liberallaşdırılmasının zəruriliyi. Sosialist ictimai mülkiyyətinin xüsusi mülkiyyətə transformasiyası. Dövlətsizləşdirmə və özəlləşdirmə. İnflasiyanın, işsizliyin daha da kəskinləşməsi və onunla mübarizə. Sosial-iqtisadi dəyişikliklər bazar iqtisadiyyatının ilkin şərtlərindən olan start kapitalının formalaşması və rəqabət mühitinin yaradılması kimi. Sahibkarlığın formalaşması. Dövlət sahibkarlığı. Sahibkarlıq formalarının nisbəti.

Mövzu 3. İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə milli iqtisadi problemlər.

Milli iqtisadiyyatın mahiyyət və formaları. İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə milli iqtisadiyyatın formalaşması. Milli iqtisadiyyatın formalaşması mərhələləri. Milli iqtisadiyyat və milli bazarın formalaşmasının qarşılıqlı əlaqəsi. Milli iqtisadi inkişaf nəzəriyyəsi. Müasir dövrdə milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinin artırılması problemləri. Qloballaşmanın milli iqtisadi inkişafa təsiri. Keçid iqtisadiyyatı ölkələrində milli iqtisadiyyatın formalaşdırılmasının xarakterik cəhətləri. Milli iqtisadi potensialın reallaşdırılması imkanları. Milli iqtisadiyyatın müstəqillik atributları. İqtisadi institutların formalaşdırılması, gömrük sistemlərinin təşkili, milli valyutanın dövrüyyəyə buraxılması, müstəqil xarici və daxili iqtisadi siyasət və s.

Mövzu 4. İnkişaf etmiş ölkələrdə iqtisadi inkişafın formalaşması və onun idarəedilməsi.

İnkişaf etmiş ölkələrdə iqtisadi inkişafın formalaşması. İnkişaf etmiş ölkələrdə iqtisadi inkişafın formalaşması və onun idarəedilməsi. Milli iqtisadiyyat formaları. İqtisadi müstəqillik. Müasir sahibkarlığın inkişaf qanunauyğunluqları və meylləri. Sahibkarlıq milli iqtisadiyyatın inkişafının strateji resursu və mənbəyidir. Sahibkarlıq fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi. Sahibkar kapitalı. Sahibkar kapitalının formalaşması mənbələri. Sahibkarlığın məzmunu. Sahibkarlıq fəaliyyətinin hüquqi və iqtisadi bazasının yaradılması. Sahibkarlığın subyektləri və keçid dövründə sahibkarlıq fəaliyyətinin xüsusiyyətləri. Sahibkarlıq fəaliyyətinin mahiyyəti və formalaşması. Aqrar sahibkarlıq. İnovasiya sahibkarlığı. Milli iqtisadiyyat və sahibkarlıq fəaliyyəti. Azərbaycanada sahibkarlıq fəaliyyətinin inkişaf problemləri.

Mövzu 5. Milli iqtisadiyyatda makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsinin konseptual əsasları.

Milli iqtisadiyyatda makroiqtisadi sabitləşmə siyasəti və onun xüsusiyyətləri İqtisadiyyatın liberallaşdırılması. Makroiqtisadi sabitliyin klassik nəzəriyyəsi. Makroiqtisadi sabitləşmənin mahiyyəti, məqsədi və prinsipləri. Milli iqtisadiyyatda makroiqtisadi sabitləşmə alətləri. Makroiqtisadi sabitləşmə və iqtisadi səmərəlilik. Milli gəlir, investisiya, yığım və məşğulluq. Makroiqtisadi sabitliyin ilkin şərtləri. Milli iqtisadiyyat miqyasında istehlak və yığım. İstehlak və yığımın Keyns təhlili. Milli iqtisadiyyatda makroiqtisadi sabitliyin təmin olunmasında pul-kredit sisteminin yeri və rolu. Pu-kredit və fiskal siyasətin qarşılıqlı əlaqəsi. Dünya maliyyə böhranları və milli iqtisadiyyatda makroiqtisadi sabitliyin təmin olunması problemləri.

Mövzu 6. İqtisadiyyatın dayanıqlı və dinamik iqtisadi inkişafının tənzimlənməsi yolları.

Dövlətin iqtisadi siyasəti və dayanıqlı, dinamik iqtisadi inkişaf. Dayanıqlı və dinamik inkişafın şərtləri və əlamətləri. Sosial tarazlığın təmin edilməsi tədbirləri İqtisadiyyatın dayanıqlı və dinamik inkişafının mahiyyəti. Dayanıqlı və dinamik iqtisadi inkişafa keçidin iqtisadi ilkin şərtlərin yaranması. İqtisadiyyatın struktur transformasiyası. Makroiqtisadi sabitləşmə və dayanıqlı, dinamik iqtisadi inkişafa keçid. Resuslardan səmərəli istifadə problemləri. İstehsal potensialından səmərəli istifadə. İstehsal və xidmətlərin göstərilməsinə çəkilən xərclərin aşağı salınması. İnfrastruktur təminatının genişlənməsi. İqtisadiyyatın sahələri arasında inteqrasiyanın güclənməsi. Rəqabət qabiliyyətli milli iqtisadiyyatın formalaşdırılması. Dünya iqtisadiyyatına inteqrasiyanın səviyyəsinin və keyfiyyətinin yüksəlməsi. Dünya bazarının üstünlüklərindən səmərəli faydalanma. İxracda xammala nisbətən hazır məhsulun payının dəyişməsi.

Mövzu 7. Azərbaycanda müasir iqtisadi problemlər və onun həlli yolları.

Dövlət tənzimlənməsi iqtisadiyyatının formalaşdırılması. Azərbaycanda sosial-yönümlü transformasiya modelinin reallaşdırılmasının əsas istiqamətləri və nəticələri. Dövlətin sosial siyasəti. Cəmiyyət üzvlərinin maddi həyat səviyyəsinin və şəraitinin tənzimlənməsi. İqtisadi tənzimlənmə və inkişaf siyasətinin üstün istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi. İnzibati-idarəetmədən iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinə keçid. Transformasiyanın hüquqi bazasının yaradılması. İslahatlar proqramının hazırlanması və reallaşdırılması. Rəqabət mühitinin formalaşdırılması. Dövlət inhisarçılığının aradan qaldırılması. İqtisadiyyatın və idarə etmənin liberallaşdırılması. Kütləvi, dövlətsizləşdirmə. Xarici iqtisadi əlaqələrin liberalaşdırılması. Makroiqtisadi tənzimlənmə: məcmu tələb, məcmu təklif, investisiya, inflyasiya, məşğulluq, büdcə kəsiri, valyuta balansı arasındakı qarşılıqlı əlaqə və asılılığın optimallaşdırılması. İqtisadi artımın stimullaşdırılması.

Mövzu 8. Beynəlxalq inteqrasiya, dünya təcrübəsi və xarici iqtisadi əlaqələr üzrə strategiyanın inkişaf modelləri.

Dövlətin xarici iqtisadi əlaqələr siyasətində müasir meyllər. Beynəlxalq iqtisadi inteqrasiyanın daha da dərinləşməsi və xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsində dəyişikliklər. Müxtəlif iqtisadi birliklərlə əməkdaşlıq. Azərbaycanın ümumdünya ticarət təşkilatı ilə əməkdaşlığı və onun təkmilləşməsi istiqamətləri. Təsərrüfatın fəaliyyətinin beynəlxalq səviyyədə əlaqələndirilməsi. Kapitalın beynəlxalq hərəkəti. Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya təsərrüfatında yeri. Azərbaycanın xarici ticarətinin dinamikası, strukturu və coğrafiyası. Azərbaycan iqtisadiyyatına birbaşa investisiya cəlb edilməsinin müasir vəziyyəti. Birbaşa xarici investisiyaların dinamikası və strukturu. İqtisadi həyat və beynəlxalq iqtisadi münasibətlər. Dövlətlər arası iqtisadi əlaqələr. Xarici ticarət. Xarici iqtisadi əlaqələrin təkamülü.

Mövzu 9. Orta əsrlərin iqtisadi. İqtisadiyyatın bilik və metodologiyası.

Orta əsrlərin iqtisadi bilikləri. N. Tusi və İbn Xəldun. Müqəddəs dini kitablar. İbn Xəldunun “Müqəddimə” əsəri. Məhəmməd Əl-Fərabi. Məhəmməd Əl-Qəzali. Orta əsrlərdə qərbi avropanın iqtisadi biliyi. Merkantilist nəzəriyyə və metodologiya. F. Akvinski kolonistlər. Avqustin Blacenin. Merkantilizm 15-13-cü əsrlərdə iqtisadi fikir cərəyanı. Merkantilizm iqtisadi nəzəriyyənin ilkin tarixidir. Monkretyenin iqtisadi baxışları.

Mövzu 10. Rikardoçuluq və metodologiyası.

“Siyasi iqtisadın və vergi qoymanın əsasları” əsəri. Rikardoya görə iqtisadi inkişaf gəlir bölgüsü arasında əlaqə. D. Rikardonun, Smitin “Əxlaq” yanaşmasında fərqli fikirləri. Rikardonun bölgü nəzəriyyəsi. Rikardonun renta nəzəriyyəsi. Rikardo və Maltusun iqtisadi fikirləri. Rikardonun pul nəzəriyyəsi. Rikardo iqtisadi fikrində vergi, vergi səviyyələri.

Mövzu 11. Marjinalizmin İngiltərə və Lozanna məktəbi.

Faydalılıq həddi nəzəriyyəsi. U. Cevusun “Siyasi iqtisadın nəzəriyyəsi” əsəri. “Əmək təklifi” nəzəriyyəsi. Valrasın nəzəriyyəsi. Xalis iqtisad elminin elementləri. İstehlakçı davranış nəzəriyyəsi. Valras modeli. Valrasa görə bazar tələbi. M. Blauq Lozanna məktəbinin varisi. V. Pareto “Siyasi iqtisad” dərsləri.

Mövzu 12. Müasir iqtisad elminin formalaşması və istiqamətləri.

Neoklassik nəzəriyyə, liberalizm ənənələri. Keynsçilik nəzəriyyəsi. Neoklassizm və keynsçilik – klassik sintez nəzəriyyəsi. Keynsçilik. Sosial instutsionalistlər. Müasir iqtisadi nəzəriyyələrin təkamülü. Səmərəli gözləmə nəzəriyyəsi.

Mövzu 13 . Müasir neoklassik nəzəriyyələr və metodologiyalar.

Tələb və təklif tarazlığı. Neoklassiklərin nümayəndələri. Maltus neoklassik nəzəriyyənin yaradıcısı. Marşal siyasi iqtisad terminindən siyasi sözünün çıxarılmasını niyə istəmişdir? Marşal və ekonomiks termini. Marşal azad rəqabət şəraiti. Neoklassik sistemdə marjinal nəzəriyyə. Neoliberalizm. Xayek F., V. Oyken, L. Erxard. F. Xoyekin “Köləliyə gedən yol” əsəri. Neoliberalizm Cinoko məktəbinin nümayəndəsi Fridmen.

Mövzu 14 . Müasir iqtisad elmində Keynsçi nəzəriyyə və metodologiya.

C. Keynsin “Məşğulluq, faizin və pulun ümumi nəzəriyyəsi” əsəri. C. Keynsin işsizlik haqqında fikirləri. Multiplikator mexanizmi. Neokeynsçiliyin nümayəndələri. A. Hansonun tsikl nəzəriyyəsi. R. Xarrad və E. Domar artım modeli. Ortodoksal keynsçilik postkeynsçilik.

Mövzu 15. Klassik sintez nəzəriyyəsi və yeni neoklassik nəzəriyyələr.

Neoklassizm və keynsçiliyin sintezi. Neokeysçilik. C.Xiks və Sanmelson. Sanmelson P. nəzəriyyəsi. A.Hafer nəzəriyyəsi, təklif nəzəriyyəsi. Səmərəli gözləmə nəzəriyyəsi.

Mövzu 16. Bazar iqtisadiyyatının əsas modelləri.

Yapon modeli, Amerikan modeli, İsveç modeli, Rus modeli, Cənubi Koreya modeli, Qərbi Avropa modeli, Alman modeli, Çin modeli, Afrikan modeli

Mövzu 17. İqtisadi sistemin tipləri və modelləri:

Xalis kapitalizm, Müasir kapitalizm, İnzibati komanda iqtisadiyyatı, Ənənəvi iqtisadiyyat. İqtisadi sistemin elementləri. Gələcək iqtisadiyyatın modellər nəzəriyyəsi.

Mövzu 18. Milli iqtisadiyyatın modellərinin əsas qaydaları.

Milli iqtisadiyyatın modelləri nə deməkdir? Milli iqtisadi modellərdə insan amili. Cəmiyyət və insan maraqlarının harmoniyası.

Milli iqtisadiyyatın modelləri insanın təbiyyəti və onun xüsusiyyətlərindən çıxış edir. Milli iqtisadiyyatın modelləri həyat səviyyəsinin yüksəlməsinə xidmət etməlidir.

Mövzu 19. Milli iqtisadiyyat modellərinə resurslar nöqtəyi nəzərindən baxış.

Resurslar. Resursların istifadəsində insan faktoru. Əhali artımı və ehtiyatların məhdudluğu. Bilik və resurslar. Tükənən və tükənməyən ehtiyatlar. Resurs konsentrasiyası. Əməyin artımı və məhsulun ümumi həcmnin artımı proporsional deyil. Azalan səmərəlilik qanunu. Azalan faydalılıq effekti.

Mövzu 20. Milli iqtisadiyyat modellərində pul və emissiya.

Pul nədir. Yeni pul idarəetməsi. Emissiya iqtisadi effektivliyin stimullaşması vasitələri. Əməyin ekvivalenti və istehsal. Mübadilə vasitəsi, pul vasitələri. Yeni pul bərabərliyi. Pul stimulyator kimi. İstehsal faktorlarının makroiqtisadi nominal dəyəri.

Mövzu 21. Milli iqtisadiyyat modellərində iqtisadi təhlil.

Tələb. Təklif və tarazlıq. Səmərəlilik. Əmək. Əməyə tələb. Əməyə təklif. Gəlir, təlabat. Qiymət. İnflyasiya. Gəlir əyrisi. “Ölü nöqtə”. Tələbi müəyyənləşdirən faktorlar. Tələbin əsas sektorları. Ümumi tarazlıq. Qiymət səviyyəsində dəyişikliklər. Effektivlik.

Mövzu 22. Milli iqtisadi modellərdə makroiqtisadi təhlil.

Tələb. İstehsal. Xalis milli məhsul. Maksimal təlabat imkanı əyrisi. Tələbatın normal səviyyəsi. Gəlirlərin yüksəlməsi. Milli iqtisadi modellər və ev təsərrüfatları. Milli iqtisadi modellər və pul-kredit siyasəti. İstehsalın kapital çatışmazlığından itirilməsi. Kapital defisiti. Faizsiz kapitaldan maliyyələşən istehsal. Marjinal gəlir. Subvensiyaların idxalın səviyyəsinə təsir istehsal

Mövzu 23. Əsas iqtisadi problemlərə Milli iqtisadi modellər yanaşması.

İnflyasiya. Deflyasiya. Faiz. Milli iqtisadi model gəlirlərin bölgüsü balansının pozulması. Faizsiz istehsal bərabərliyi. Faizli istehsal bərabərliyi. Gəlirlərin bölgüsü balansının pozulması faktorları. Liberal nəzəriyyə, liberal yanaşma. Milli iqtisadi modeldə gəlirlərin bölüşdürülməsində dövlətin rolu. Sosial dövlət anlayışı.

Mövzu 24. Milli iqtisadi modellərdə iqtisadi siyasət.

Dövlət. Sosial dövlət siyasəti. Vergi siyasəti. Pul siyasəti. Senorajın yaranması, əsas dövlət gəliri mənbəyi kimi. Milli iqtisadi modeldə kurs siyasəti. Milli iqtisadi modeldə xarici ticarət. Senoraj nədir? Keyns nəzəriyyəsi və dövlətin Milli iqtisadi modeldə rolu. Dövlətin vəzifələri. Protoksionist siyasət. Xarici valyuta axımına nəzarət. Vergi kapitalist sistemində dövlətin vahid gəlir mənbəyi kimi. Dövlət şirkətlərinin gəlirləri. Senoraj sosial dövlət nələri həyata keçirməlidir.

Milli iqtisadi modellərdə senoraj (senoraj ümumi ifadə etsək pulun yaranması dəyəri ilə pulda göstərilən məbləğ arasındakı fərq edir. Senorajdan alınan gəliri dövlət hara xərcləyir.

Mövzu 25. Milli iqtisadi modellərin başqa iqtisadi sistemlərlə müqayisəsi.
Milli iqtisadi modellərdə ən əsas amil insan amilidir. Keyns modeli. Milli iqtisadi modellərdə dövlət xalqın atası rolunda. Qlobal kapitalın təsiri. Kapitalist iqtisadi sistem. Milli istiqamətli sistemdə istehsal əsas amildir, maliyyə yox.

Mövzu 26. Makroiqtisadi proqnozlaşdırma, planlaşdırma və proqramlaşdırma.
Makroiqtisadi proqnozlaşdırma, prinsipləri, proqnozların növləri və onların tətbiq sahələri. Planlaşdırma iqtisadi siyasətin əsaslandırılması metodu kimi. İndikativ planlaşdırma, onun xüsusiyyətli ətri. Proqram – məqsədli yanaşmanın iqtisadiyyatın tənzimlənməsinin metodu kimi.

Mövzu 27. Dövlətin antiinhisar siyasəti və iqtisadi konyunkturanın tənzimlənməsi.
Antiinhisar siyasətin mahiyyəti və iqtisadiyyatın dövlət tənzimləməsi sistemində onun yeri. Antiinhisar siyasət və milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyi. İqtisadi konyunkturanın tənzimlənməsi.

Mövzu 28. Sosial-iqtisadi proseslərin büdcə-vergi tənzimlənməsi.
Dövlət büdcəsinin hazırlanması, baxılması, qəbulu, yerinə yetirilməsinə nəzarət və onun funksiyaları. Xərc və gəlirlər üzrə büdcənin strukturu. Vergi və vergi sisteminin iqtisadi tipləri, vergilərin funksiyaları, vergilər iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin aləti kimi.

Mövzu 29. Dövlətin pul-kredit və antiinflasiya siyasəti.
Pul-kredit siyasətinin mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri. Pul-kredit siyasətinin alətləri, onların təsiri mexanizmi. Dövlətin antiinflasiya siyasəti və antiinflasiya strategiyası. 2. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi

Mövzu 30. Dövlətin investisiya-innovasiya və struktur siyasətləri və davamlı inkişafın təmin edilməsinin dövlət mexanizmi.
İnvestisiya formaları və investisiya mühiti. İnvestisiyaların dövlət tərəfindən tənzimlənməsi. Struktur siyasətin mahiyyəti və əsas formaları, metodları. Davamlı inkişafı və mahiyyəti və əsas şərtləri, onun təmin edilməsinin əsas istiqamətləri və mexanizmləri. Təbiəti müdafiə fəaliyyətinin dövlət tənzimlənməsi.

Mövzu 31. Regionların sosial-iqtisadi inkişafının dövlət mexanizmi, Əmək bazarı və iqtisadi təhlükəsizlik.
Regional siyasət, onun məqsəd və vəzifələri. Regional inkişafın disproporsiyaları və onların aradan qaldırılması metodları. Sosial inkişafın, əmək bazarı və məşğulluğun dövlət tənzimlənməsi. Bazar iqtisadiyyatında sosial siyasətin mahiyyəti və vəzifələri. Məşğulluğun təmin edilməsinin tənzimlənməsi metodları. Xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi və iqtisadi təhlükəsizliyin təmin edilməsi mexanizmləri.

Mövzu 32. Risklərin təhlili nəzəriyyəsinin əsas müddəaları və Risklərin idarə edilməsi.
Riskin mahiyyəti və onun əsas əlamətləri. Müasir risk nəzəriyyələri və riskin funksiyaları. Risklərin təsnifləşdirilməsi. Risklərin yaranma mənbələri. Risklərin azaldılmasının ümumi metodları. Qeyri-müəyyənliyin ekzogen və endogen amilləri. Bazar riski. Bazar risklərinin ölçülməsi. Risklərin idarə edilməsi prosedurları. İqtisadi risklərin idarə olunması. İqtisadi risklərin idarə edilməsinin nəzəri-təcrübi əsasları. Risk və qeyri-müəyyənlik şəraitində qəbul olunan qərarlarda şəxsiyyət amili. Qiymətlərin idarə olunmasında risklərin uçuğu. Firmanın gəlirləri üzrə qərarların qəbulu və risklərin idarə edilməsi

Mövzu 33. Dünya maliyyə mühiti.
Xarici valyuta. Valyuta bazarı tələb və təklif iqtisadi qanununa əsaslanır. Beynəlxalq valyuta sövdələşmələrinin ticarət və kommərsiya bankları tərəfindən həyata keçirilməsi. Dönərli valyutanın kommərsiya əməliyyatlarında rolu. Xarici valyutaların gəlməsinə məhdudiyət qoyulması yolları. Xarici valyutaların idxalına dövlət lisenziyalaşdırılması. Valyuta bazarından istifadə yolları: kommərsiya sövdələşmələri, bazarın yaranması; arbitraj; riskin qiymətləndirilməsi və azaldılması.

Valyuta məzənnələrinin müəyyən edilməsi. Beynəlxalq valyuta fondu və Valyuta kursunun müəyyənləşdirilməsində onun rolu. Valyuta məzənnələrinin təyin olunması qaydaları. Beynəlxalq əməliyyatlar üçün maliyyə bazarı. Beynəlxalq yenidənqurma və inkişaf bankı. Tədiyyə balansı xarici ölkələrə ödəmələrin və xaricdən daxil olmaların nisbətini əks etdirir. Tədiyyə balansının tərkibi: cari əməliyyatlar balansı; kapitalın və maliyyənin hərəkəti hesabatı. Azərbaycanın tədiyyə balansının bəzi göstəricilərinin analitik təhlili.

Mövzu 34. Qiymətin əmələgəlməsi strategiyası.

Qiymətlərin növləri və onların xarakteristikası. Qiymətin əmələgəlməsi üçün informasiya. Qiymət siyasəti və firmanın qiymət strategiyası. Məhsula fərdi məsrəflər (xərclər) əsasında qiymətin əmələgəlməsi, məhsula dəyişən (marjinal) xərclər bazasında qiymətin əmələgəlməsi, tələbin səviyyəsi bazasında qiymətin əmələgəlməsi. Rəqabətin təhlili əsasında qiymətin əmələgəlməsi. Qiymət siyasətinin işlənməsi prosesinin əsas mərhələləri. Qiymətlərin formalaşmasına istehsal xərclərinin təsiri. Zərərsiz nöqtənin hesablanması iqtisadi mahiyyəti. Qiymət strategiyasının tipinin seçimi. İxrac olunan məhsulun qiymətinin əsaslandırılması.

Mövzu 35. Azərbaycanın neft strategiyası və beynəlxalq biznesin inkişafında onun rolu.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixracı boru kəmərinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti. Bakı-Tiflis-Ərzurum qaz kəməri. Dövlət Neft Fondunda yığılan vəsait və ondan istifadə istiqamətləri. Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya olunmasında və beynəlxalq biznesin inkişafında neft strategiyasının rolu və əhəmiyyəti. Beynəlxalq biznes fəaliyyətinin inkişafında İpək Yolunun rolu.

Mövzu 36. Beynəlxalq françayzinq, faktoring.

“Françayzinq” anlayışının mahiyyəti və məzmunu. Beynəlxalq françayzinqin növləri. Françayzinq müqaviləsinin əsas şərtləri. Françayzerin mükafatlandırılmasının ödənilməsi. Müqavilə üzrə öhdəçiliklərin dayandırılması. Müasir şəraitdə françayzinqin inkişaf xüsusiyyətləri. Faktoring haqqında müqavilənin mahiyyəti və məzmunu. Faktoringin formaları: açıqlanan; açıqlanmayan; dövriyyəli və dövriyyəsiz; birbaşa və dolaylı. Beynəlxalq faktoring üzrə əməliyyatların xüsusiyyətləri.

4. QƏBUL İMTAHAN SUALLARI

1. İnflasiyanın və işsizliyin daha da kəskinləşməsi və onunla mübarizə.
2. Milli iqtisadiyyatın mahiyyət və formaları.
3. Qloballaşmanın milli iqtisadi inkişafa təsiri.
4. Keçid iqtisadiyyatı ölkələrində milli iqtisadiyyatın formalaşdırılmasının xarakterik cəhətləri.
5. Milli iqtisadiyyat və sahibkarlıq fəaliyyəti.
6. Makroiqtisadi sabitləşmənin mahiyyəti, məqsədi və prinsipləri.
7. İstehlak və yığımın Keyns təhlili.
8. Pul-kredit və fiskal siyasətin qarşılıqlı əlaqəsi.
9. Dünya maliyyə böhranları.
10. Dövlətin iqtisadi siyasəti və dayanıqlı, dinamik iqtisadi inkişafının əsas istiqamətləri.
11. İqtisadi artımın stimullaşdırılması.
12. İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin metodları.
13. Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya təsərrüfatında yeri.
14. Merkantilist nəzəriyyəsi və metodologiyası.
15. Rikardonun bölgü nəzəriyyəsi.
16. Neoklassizm və neokeynsçiliyin xüsusiyyətləri.
17. Valrasın nəzəriyyəsi
18. Neoklassik nəzəriyyə, liberalizm ənənələri.
19. Keynsçilik nəzəriyyəsi.
20. Tələb və təklif tarazlığı.
21. Yapon modeli. Amerikan modeli. Alman modeli
22. Qərbi Avropa modeli. İsveç modeli. Çin modeli
23. Milli iqtisadi modellərdə insan amili.
24. Resurslar. Resursların istifadəsində insan faktoru. Bilik və resurslar.
25. Milli iqtisadi modellər və ev təsərrüfatları.
26. Milli iqtisadi modellər və pul-kredit siyasəti.
27. Gəlirlərin bölgüsü balansının pozulması faktorları.
28. Liberal nəzəriyyə, liberal yanaşma.
29. Gəlirlərin bölüşdürülməsində dövlətin rolu.
30. Sosial dövlət anlayışı.
31. Dövlət və vergi siyasəti.
32. Makroiqtisadi proqnozlaşdırma, prinsipləri, proqnozların növləri və onların tətbiq sahələri.
33. Planlaşdırma iqtisadi siyasətin əsaslandırılması metodu kimi.
34. İnhisarçılığın növləri
35. Yaşayış minimumu və onun iqtisadi mahiyyəti
36. Gəlir bölgüsünün mahiyyəti və yoxsulluğun ölçülməsi
37. Əsas makro iqtisadi göstəricilər
38. Antiinhisar siyasətin mahiyyəti və iqtisadiyyatın dövlət tənzimləməsi sistemində onun yeri.
39. Antiinhisar siyasət və milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyi.
40. İqtisadi konyunkturanın tənzimlənməsi.
41. Xərc və gəlirlər üzrə büdcənin strukturu.
42. Vergilər iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin aləti kimi.
43. Pul-kredit siyasətinin mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri.
44. Pul-kredit siyasətinin alətləri, onların təsiri mexanizmi.
45. Dövlətin antiinflasiya siyasəti və antiinflasiya strategiyası.
46. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi
47. İnvestisiya formaları və investisiya mühiti.
48. İnvestisiyaların dövlət tərəfindən tənzimlənməsi.
49. Stuktur siyasətin mahiyyəti və əsas formaları, metodları.
50. Regional siyasət, onun məqsəd və vəzifələri.
51. Sosial inkişafın, əmək bazarı və məşğulluğun dövlət tənzimlənməsi.
52. Bazar iqtisadiyyatında sosial siyasətin mahiyyəti və vəzifələri.
53. Riskin mahiyyəti və onun əsas əlamətləri.
54. Müasir risk nəzəriyyələri və riskin funksiyaları.
55. Risklərin yaranma mənbələri.

56. Risklərin azaldılmasının ümumi metodları.
57. Bazar riski. Bazar risklərinin ölçülməsi.
58. Risk və qeyri-müəyyənlik şəraitində qəbul olunan qərarlarda şəxsiyyət amili.
59. Qiymətlərin idarə olunmasında risklərin uçuğu.
60. Valyuta bazarından istifadə yolları
61. Beynəlxalq valyuta fondu və valyuta kursunun müəyyənləşdirilməsində onun rolu.
62. Beynəlxalq maliyyə əməliyyatları.
63. Beynəlxalq yenidənqurma və inkişaf bankı.
64. Azərbaycanın tədiyyə balansının göstəricilərinin təhlili.
65. Qiymətlərin növləri və onların xarakteristikası.
66. Qiymət siyasəti və firmanın qiymət strategiyası.
67. Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixracı boru kəmərinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti.
68. Bakı-Tiflis-Ərzurum qaz kəmərinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti.
69. Dövlət Neft Fondunda yığılan vəsait və ondan istifadə istiqamətləri.
70. Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya olunmasında və beynəlxalq biznesin inkişafında neft strategiyasının rolu və əhəmiyyəti.
71. Beynəlxalq biznes fəaliyyətinin inkişafında İpək Yolunun rolu.
72. Rifah iqtisadiyyatı. İctimai rifah və ədalətlik
73. "Fransayzinq" anlayışının mahiyyəti və məzmunu.
74. Beynəlxalq fransayzinq və növləri
75. Faktoringin formaları və beynəlxalq faktoring üzrə əməliyyatların xüsusiyyətləri.
76. Sosial müdafiə sistemi
77. Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsinin əsas Məqsədləri
78. Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsinin əsas Hədəfləri
79. Azərbaycan iqtisadiyyatında beynəlxalq təşkilatların rolu.
80. Rikardonun iqtisadi-nəzəri baxışları

5. ƏDƏBİYYAT

1. Azərbaycan Respublikasının Strateji Yol Xəritəsi.
2. “Milli iqtisadi inkişafın Azərbaycan modeli» mövzusunda konfransın materialları. III hissə, səh 5-6, Bakı, 2007.
3. Abbasov A.F. Ərzaq təhlükəsizliyi. Bakı, 2007.
4. ”Milli iqtisadiyyat” Dərslük. İrşad Kərimli, Nizami Süleymanov . “ABU” Nəşriyyat və poliqrafiya.
5. Kərimli İ.A. Milli iqtisadiyyat: yeni iqtisadi və sosial münasibətlər, Azərnəşr, Bakı,1994.
6. Allahverdiyev H., Qafarov K., Əhmədov Ə., «Milli iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi», Bakı, 2007, - 447 s.
7. İbrahimov İ.H. Sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsi məsələləri. Bakı, 2010.
8. İbrahimov İ.H. Regionlarda sahibkarlığın inkişaf meyilləri və xüsusiyyətləri. Bakı, 2007.
9. Həsənov Q.H. Sahibkarlığın inkişafı və iqtisadi səmərəliliyin yüksəldilməsi istiqamətləri. Bakı, 2011.
10. A.P.Qradov. «Milli iqtisadiyyat», Bakı 2008.
11. Babayev Ə. «Milli iqtisadiyyat və milli model», «Milli iqtisadi inkişafın Azərbaycan modeli» mövzusunda beynəlxalq konfransın plenar iclasının metarialları, II cild, 2007-ci il.
12. M. C. Atakişiyev, Q.S.Süleymanov «İnnovasiya menecmenti» (Dərs vəsaiti), Bakı, 2004.
13. Q. S. Süleymanov «İnnovasiya prosesinin təşkili və idarə edilməsi» (Dərs vəsaiti), Bakı, 2007.
14. Prof. Dr. Haydar Baş “ Milli Ekonomi Modeli” Kitab yurdu.com. 2014
15. Abbasbəyli. A.N. Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyəsi. Bakı, 2007.
16. Abbasbəyli A.N. Beynəlxalq münasibətlərin proqnozlaşdırılmasının nəzəri problemləri. Bakı, 2006.
17. Baxışov M. Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyəsi. Bakı, 2002.
18. T.T.Əliyeva “Dunya ölkələrinin bank sistemi”. Bakı, 2016. (dərs vəsaiti)
19. A.B.Rayçenko, İnzibati menecment. Bakı, 2004.
20. F. Kotler, Marketing Menecment. Bakı, 2001.
21. M.C.Atakişiyev, H.M. Abbasov, N.H.Abbasova, Mikro və Makro iqtisadiyyat. Bakı, 2011.
22. H. Əhmədov, Makroiqtisadiyyat. Bakı, 2009.
23. K.M.Piroqov, N.K. Temnova, İ.V.Quskova, Biznesin təşkilinin əsasları. Bakı, 2007.
24. T.Hüseynov, Firmanın İqtisadiyyatı. Bakı, 2004.
25. Zeynel Dinler, Mikro Ekonomi. Türkiyə, 2013.
26. Ahmet Gökdere, Makro və Mikro ekonomi, Türkiyə, 2014.
27. Hüseyn Karakayalı, Ekonomi Kuramı, Türkiyə, 2011.
28. Rıdvan Karalar, Genel İşletme, Türkiyə, 2016.
29. İsmet Mucuk, Temel İşletme Bilgileri, Türkiyə, 2014.
30. İsmet Mucuk, Modern İşletmecilik, Türkiyə, 2015.
31. M.H. Meybullayev, Makroiqtisadiyyata Giriş, Bakı, 2011.
32. N.A. Osman, E. Süleymanov, Azərbaycan İqtisadiyyatı, Bakı, 2010.

İnternet qaynaqları

www.google.com
www.taxes.az
www.meclis.gov.az
www.e-library.az
www.ann.az
www.tezadlar.az
www.mia.az

BAKI AVRASIYA UNİVERSİTETİ
2018-ci il üçün fəlsəfə doktoru proqramı üzrə doktoranturaya
QƏBUL İMTAHAN SUALLARI

Kafedra: İqtisadiyyat və riyaziyyat
İxtisas: 5308.01 Ümumi iqtisadiyyat
İxtisas fənni: Ümumi iqtisadiyyat

1. İnflasiyanın və işsizliyin daha da kəskinləşməsi və onunla mübarizə.
2. Milli iqtisadiyyatın mahiyyət və formaları.
3. Qloballaşmanın milli iqtisadi inkişafa təsiri.
4. Keçid iqtisadiyyatı ölkələrində milli iqtisadiyyatın formalaşdırılmasının xarakterik cəhətləri.
5. Milli iqtisadiyyat və sahibkarlıq fəaliyyəti.
6. Makroiqtisadi sabitləşmənin mahiyyəti, məqsədi və prinsipləri.
7. İstehlak və yığımın Keyns təhlili.
8. Pul-kredit və fiskal siyasətin qarşılıqlı əlaqəsi.
9. Dünya maliyyə böhranları.
10. Dövlətin iqtisadi siyasəti və dayanıqlı, dinamik iqtisadi inkişafının əsas istiqamətləri.
11. İqtisadi artımın stimullaşdırılması.
12. İqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin metodları.
13. Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya təsərrüfatında yeri.
14. Merkantilist nəzəriyyəsi və metodologiyası.
15. Rikardonun bölgü nəzəriyyəsi.
16. Neoklassizm və neokeynsçiliyin xüsusiyyətləri.
17. Valrasın nəzəriyyəsi
18. Neoklassik nəzəriyyə, liberalizm ənənələri.
19. Keynsçilik nəzəriyyəsi.
20. Tələb və təklif tarazlığı.
21. Yapon modeli. Amerikan modeli. Alman modeli
22. Qərbi Avropa modeli. İsveç modeli. Çin modeli
23. Milli iqtisadi modellərdə insan amili.
24. Resurslar. Resursların istifadəsində insan faktoru. Bilik və resurslar.
25. Milli iqtisadi modellər və ev təsərrüfatları.
26. Milli iqtisadi modellər və pul-kredit siyasəti.
27. Gəlirlərin bölgüsü balansının pozulması faktorları.
28. Liberal nəzəriyyə, liberal yanaşma.
29. Gəlirlərin bölüşdürülməsində dövlətin rolu.
30. Sosial dövlət anlayışı.
31. Dövlət və vergi siyasəti.
32. Makroiqtisadi proqnozlaşdırma, prinsipləri, proqnozların növləri və onların tətbiq sahələri.
33. Planlaşdırma iqtisadi siyasətin əsaslandırılması metodu kimi.
34. İnhisarçılığın növləri
35. Yaşayış minimumu və onun iqtisadi mahiyyəti
36. Gəlir bölgüsünün mahiyyəti və yoxsulluğun ölçülməsi
37. Əsas makro iqtisadi göstəricilər
38. Antiinhisar siyasətin mahiyyəti və iqtisadiyyatın dövlət tənzimləməsi sistemində onun yeri.
39. Antiinhisar siyasət və milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyi.
40. İqtisadi konyunkturanın tənzimlənməsi.
41. Xərc və gəlirlər üzrə büdcənin strukturu.
42. Vergilər iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin aləti kimi.
43. Pul-kredit siyasətinin mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri.
44. Pul-kredit siyasətinin alətləri, onların təsiri mexanizmi.
45. Dövlətin antiinflasiya siyasəti və antiinflasiya strategiyası.
46. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi
47. İnvestisiya formaları və investisiya mühiti.
48. İnvestisiyaların dövlət tərəfindən tənzimlənməsi.

49. Sturuktur siyasətin mahiyyəti və əsas formaları, metodları.
50. Regional siyasət, onun məqsəd və vəzifələri.
51. Sosial inkişafın, əmək bazarı və məşğulluğun dövlət tənzimlənməsi.
52. Bazar iqtisadiyyatında sosial siyasətin mahiyyəti və vəzifələri.
53. Riskin mahiyyəti və onun əsas əlamətləri.
54. Müasir risk nəzəriyyələri və riskin funksiyaları.
55. Risklərin yaranma mənbələri.
56. Risklərin azaldılmasının ümumi metodları.
57. Bazar riski. Bazar risklərinin ölçülməsi.
58. Risk və qeyri-müəyyənlik şəraitində qəbul olunan qərarlarda şəxsiyyət amili.
59. Qiymətlərin idarə olunmasında risklərin uçuğu.
60. Valyuta bazarından istifadə yolları
61. Beynəlxalq valyuta fondu və valyuta kursunun müəyyənləşdirilməsində onun rolu.
62. Beynəlxalq maliyyə əməliyyatları.
63. Beynəlxalq yenidənqurma və inkişaf bankı.
64. Azərbaycanın tədiyyə balansının göstəricilərinin təhlili.
65. Qiymətlərin növləri və onların xarakteristikası.
66. Qiymət siyasəti və firmanın qiymət strategiyası.
67. Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixracı boru kəmərinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti.
68. Bakı-Tiflis-Ərzurum qaz kəmərinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti.
69. Dövlət Neft Fondunda yığılan vəsait və ondan istifadə istiqamətləri.
70. Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya olunmasında və beynəlxalq biznesin inkişafında neft strategiyasının rolu və əhəmiyyəti.
71. Beynəlxalq biznes fəaliyyətinin inkişafında İpək Yolunun rolu.
72. Rifah iqtisadiyyatı. İctimai rifah və ədalətlik
73. “Fransızınq” anlayışının mahiyyəti və məzmunu.
74. Beynəlxalq fransızınq və növləri
75. Faktorinqin formaları və beynəlxalq faktorinq üzrə əməliyyatların xüsusiyyətləri.
76. Sosial müdafiə sistemi
77. Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsinin əsas Məqsədləri
78. Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsinin əsas Hədəfləri
79. Azərbaycan iqtisadiyyatında beynəlxalq təşkilatların rolu.
80. Rikardonun iqtisadi-nəzəri baxışları

Tərtib edən:

Kafedra müdiri:

Soyadı, a.,a.a.

Soyadı, a.,a.a.

Formatı 60x84 1/8 – fiz.ç.v.2
Tiraj 50

Bakı Avrasiya Universiteti
370015, Bakı, Ak.Həsən Əliyev küçəsi 135^a